

Målstreg for ren økofodring udskudt 3 år

Af Niels Finn Johansen,
Videncentret for Landbrug

**FJER
KRÆ** **Den oprindelige dato for
overgang til 100 procent
økologisk fodring af svin
og fjerkræ er 1. januar 2012, men EU
kommissionen lægger nu op til en
udskydelse på 3 år.**

Både landmænd, virksomheder og rådgivere har over flere gange drøftet, om vi mon er klar til at fodre de enmavede dyr med 100 pct. økologisk foder. Det kan naturligvis diskuteres hvilke forudsætninger, der skal være opfyldte for at være klar. En rimelig forudsætning ville dog være: "Det skal være muligt på grundlag af de til rådighed værende økologiske fodermidler at sammensætte en foderration, der dækker dyrenes ernæringsmæssige behov". Denne forudsætning er desværre endnu ikke opfyldt. Der er via forskning og udvikling udpeget en række højværdifodermidler, der, såfremt de fandtes på markedet i tilstrækkelig mængde, ville kunne tilføre foderblandingerne de nødvendige næringsstoffer. Problemet er, at produktionen af disse fodermidler endnu ikke er kommet i gang.

Udsættelse af datoen

Der kan findes argumenter både for og imod en udsættelse af datoen for 100 pct. fodring.

Argumenter imod udsættelse er:

- at vi har vidst længe at datoen var 1. januar 2012, vi har haft tid nok til at forberede os.
- at vi burde bruge genotyper (racer), der er mindre produktive, og derfor ville kunne klare sig med et mindre koncentreret foder.
- at forbrugerne forventer, at foderet er 100 pct. økologisk.

Argumenter for en udsættelse er:

- næsten hele den europæiske produktion af økologiske æg, svine- og fjerkrækød sker i øjeblikket på basis af højtydende genotyper. Dette vil ikke kunne ændres fra den ene dag til den anden, det vil tage flere år.
- overgang til mindre produktive genotyper vil gøre økologiske produkter meget dyre.
- eventuelle velfærdsproblemer hos

økologiske dyr kan have mange årsager, men netop utilstrækkelig næringsstof-forsyning udgør i den sammenhæng den største risiko. I den nuværende situation vil overgang til 100 pct. økologisk fodring øge denne risiko betydeligt. Problemet er størst hos fjerkræ, hvor utilstrækkelig forsyning med essentielle aminosyrer potentielt kan føre til fjerpilning, karnibalisme og dødelighed.

Beslutningen

Spørgsmålet om datoen for 100 pct. økologisk fodring, har været drøftet længe i forskellige fora, bl.a. danske Landbrug & Fødevarer og Økologisk Landsforening, men også i den fælleseuropæiske landbrugsorganisation COPA *COGECA og i den europæiske afdeling af økologiorganisationen IFOAM. De nævnte foreninger er enige om, at anbefale en eller anden form for udskydelse af datoen.

COPA*COGECA har foreslået, at der fremtidigt tillades 3 - 5 pct. konventionelle fodermidler i foder til unge enmavede dyr. Der angives i anbefalingen ingen eksakt ny tidfrist og heller ingen nærmere definition på "unge enmavede dyr". IFOAM har foreslået at man foreløbig udsætter datoen for enmavede dyr generelt uanset alder til udgangen af 2015, således at der dog kun tillades 4 pct. konventionelle fodermidler og alt uforarbejdet korn skal være økologisk.

I sidste ende er det imidlertid EU-Kommissionen, der bestemmer. Den eneste melding fra Kommissionen er nu, at de vil udskyde datoen for 100% økologisk foder helt til 31.12.2014.

Mere viden nødvendig

Uanset den udskudte dato, er der ikke tvivl om, at det langsigtede mål er 100 pct. økologisk fodring. Derfor gælder det uanset resultatet af forhandlingerne med EU-kommissionen bare om at komme videre med de forsknings- udviklings og implementeringsopgaver, der kan bidrage til at skaffe tilstrækkelig mængde af økologiske højværdifodermidler. Heldigvis er der også igangsat forskellige aktiviteter, herunder f.eks.:

- Projektet "Økologisk majs- og hampeprotein som højværdiprotein til fjerkræ og svin" (Videncentret for Landbrug)
- "BIOCONVAL" - økologisk produktion af fluelarver til foderproduktion (DTI, DTU og Videncentret for Landbrug m.fl.)
- "Bæredygtig økologisk ægproduktion", udvikling af et 100 pct. økologisk foderkoncept der sikrer produktivitet og bæredygtighed (AU, DLG, Danæg og Videncentret for Landbrug)
- "Øko-protein" - udvikling af metoder til at øge fordøjeligheden, og fjerne ernæringskadelige stoffer i danske proteinafgrøder, så de får en højere ernæringsmæssig værdi for økologiske husdyr. (Videncentret for Landbrug, AU, Agro Korn, Fermenterings Eksperten m.fl.)
- Udvikling af opkoncentrerede proteinprodukter på basis af majs og luzerne (DLG)

Herudover kan nævnes, at der er indsendt en ansøgning om støtte til produktion og forarbejdning af muslinger til foder (Dansk Skaldyrs Center, AU, Videncentret for Landbrug m.fl.).

Det nye i de nævnte projekter i forhold til tidligere projekter er, at projekterne både omfatter forskning, udvikling og implementering i praksis. Dvs. projekterne skal ende op med en produktion af nye fodermidler i storskala, - og det er det vi har brug for.

Det er vigtigt, at foder til enmavede dyr har den rigtige sammensætning af næringsstoffer - også efter 2012.

FOTO: NIELS FINN JOHANSEN, VIDENCENTRET FOR LANDBRUG